

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/125510,Sebastian-Pilarski-Udzial-Polski-w-rozbiorze-Czechoslowacji-falszywa-klisz-a-anty.html>
20.04.2024, 08:03

Sebastian Pilarski: „Udział Polski w rozbiore Czechosłowacji” - fałszywa klisza antypolskiej opowieści

Jeszcze przed wybuchem II wojny w świadomość Polaków i innych narodów europejskich zaczęto wdrukowywać kłamliwą opowieść o „polskim udziale” w rozbiore Republiki Czechosłowackiej. Najwyższy czas, by na początek choćby odbiorca polski zaczął otrzymywać rzetelną informację o tamtym wydarzeniu.

Zarzut udziału w rozbiore Czechosłowacji dokonanym jesienią 1938 r. jest jednym z trwałych elementów narracji historycznej wymierzonej w Polskę. Decyzja o podziale terytorium I Republiki zapadła 29 września podczas konferencji w Monachium z udziałem Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Włoch. Demokratyczne mocarstwa zachodnie przyjęły pasywną postawę, godząc się realizację żądań Hitlera. O ostatecznym przebiegu nowych granic miała zdecydować specjalna komisja złożona z przedstawicieli stron umawiających się w stolicy Bawarii oraz ČSR. Uczestnicy konferencji wydali również dodatkowe oświadczenie do zawartego układu, które dotyczyło mniejszości polskiej i węgierskiej w Czechosłowacji. W przypadku braku kompromisu w tych kwestiach zapowiedziano po trzech miesiącach zorganizowanie ponownego spotkania monachijskiej czwórki.

„Nic o nas bez nas”

Polska dyplomacja przedstawiła swoje stanowisko w sprawie podjętych decyzji po ich podaniu do publicznej wiadomości, podkreślając, że nie uznaje ich za wiążące i konsekwentnie opiera się na zasadzie „nic o nas bez nas”. W Warszawie obawiano się, by mocarstwa – tak jak

Przedstawienie w prasie argumentacji polskich władz odnośnie do działań prowadzonych względem Czechosłowacji- „Ilustrowany Kurjer Codzienny”, 2 października 1938 r.

w wypadku ČSR – nie porozumiały się z Niemcami kosztem Rzeczypospolitej, czyniąc z niej przedmiot rozgrywki dyplomatycznej. W sytuacji politycznej panującej wówczas w Europie realna była groźba zastosowania „monachijskich metod” w odniesieniu do Gdańska, polskiego Pomorza lub Śląska.

Z tego względu 30 września 1938 r. Polska wystosowała ultimatum pod adresem Pragi, oczekując włączenia w ciągu dziesięciu dni w granice RP okręgów Cieszyn i Frysztat, przeprowadzenia plebiscytu na pozostałych terytoriach Republiki zamieszkałych przez Polaków oraz zwolnienia wszystkich więźniów politycznych pochodzenia polskiego. 1 października postulaty zostały przyjęte, a władze ČSR podkreśliły swą dobrą wolę w staraniach o rozwiązanie konfliktu.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)